

DEO OPTIMO MAXIMO VNI ET TRINO
 VIRGINIQUE DEIPARÆ
 ET SANCTO LVÆ ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.
 QVÆSTIO MEDICA
 QVOD LIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA
 IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS VI. FEBRVARII,
 M. CLAVDIO PERRAVLT Doctore Medico moderatore.

An à repentino Timore Quartana curatio?

894

CORPVS humanum artissimis cum anima vinculis iungitur, hoc quocunque se sectat, sequitur illa; ipsum etiam opifici suæ morem gerens quæ iubet, ire non recusat: Hinc mens vix sana nisi in corpore sano, nec vllus animo faucius, corpore valere potest: altera quippe pars alterius malo semper condolet, aut voluptatis particeps, illius felicitati gratulatur. Ne credas igitur animi morbos verbis magis quam herbis curari, aut corporis ægriitudines, nunquam nisi corpori adhibitis remediis miscere. Ecce vt Metus & tristitia detractio humore melancholico minuitur, & ardens animi impotentia, bile quavis arte defervescente sedatur: sic prostratas corporis vires mens in bonam spem erecta sustinet, ingenti gaudio dolor cedens euanesce, maniacorum & Tarantulæ affectus, dulci musices concentu mente delinita, conquiescunt.

SPIRITVS animæ & corporis vinculum, idem & vtriusque internuntius. Ex huius cum phantasia commercio, animi perturbationibus corpus commouetur, & aliquando tanto impetu, vt nonnullos Metus vehemens aut gaudium de medio suffulerit: dum spiritus temerè concitati, humorum, quos ad opem ferendam secum adducunt, violento concursu natium calorem obrunt: aut iidem imprudenter lasciuientibus, viscerum arces, caloris destituta prædiis, immo mortis frigore occupantur. Hoc tenues, vt mulicurarum animulæ pati possint, quas gaudium sæpius vt viros tristitia visa est extinxisse. At quibus robusto in corpore inconcussa mentis firmitas viget, quos melancholici humoris subtilis & acuta grauitas, vt prudentes & ingeniosos sic constantes efficit: illi à violentis animi perturbationibus raro veniunt in vitæ discrimen, cum eorum calor & spiritus, densis inclusi siccorum partium propugnaculis, non ita facile aut dissolui possint aut extinguui: nonnunquam autem iuuantur plurimum, apud quos ira vehemens aut Timor repentinus, motu & spirituum ad interiora confluxu, languentem calorem augent & excitant.

HIS Quartana familiaris, affectus solâ ferè contumaciâ infamis, imò nonnullis optandus: quem non modò alternæ quietis & laboris vices, sed longissimum intermissionis tempus, securum indicant. Causa illius & origo, sanguinis fex in venularum angustis hærens circa viscera & in lienis potissimum sentinam coniecta: vbi dum crassius & frigidus humor calorem putredine concepit, præcordia vt à suppositis ignibus effervescent, & viscera quasi adactis stimulis concutuntur. Tunc natura, vt extraneo calori suum opponat, sanguinem & spiritus in penetralia conuocat, quemadmodum in Pauore, hinc vtrisque pallor, tremor, refrigeratio: Interim febrilis calor; natui conatus inanes spernens, quasi fugatis illius copiis, vniuerso corpore tandiù potitur, donec sæuendo consumatur, aut extinguatur oborto sudore, aut aliâ vacatione cohibeatur: sed per eas quas natura concedit inducias, manentibus velut in statione prauorum humorum reliquiis, & particularum quarundam quæ debiliores ad eum defecerunt, adminiculo, clâm alios humores trahit in vitii consortium, vnde nouo naturam subinde prælio fatiget.

EI laboranti quisquis studet opitulari, id vnum optare debet maximè, vt placidâ paces componantur, ac tentare primum, si quæ contumacem ac morosum humorem demulcere valeat, si quæ viscidum & crassum incidant & extenuent, frigidum excoquant, aut alui & veficæ ductus referando, ponderosæ colluiei deorsum viam aperiant. Proderunt tenuium & nonnihil actium ciborum, vini etiam moderatus ac tempestiuus vsus, corporis exercitatio, animi quies, frequens & blanda catharsis. Verum cum malignus humor & tenax, vix vnquam amice potest adduci vt corpore cedat, maioribus prædiis ciuendus. Hinc venæ sectio, quæ continuæ & ætternæ febri magis debetur, non semper omittenda, quæ sicut & purgatio vel, etiam tempore paroxysmi vilis esse potest: perspectis tamen naturæ viribus & consilio, quæ sola molles aditus difficilis humoris, & opportuna nouit tempora. Illa sursum partem illius deducere tentat, confert vomitum leuiter ciere, non ebrietate turpiter, aut subio perniciosè. Si commodius per hamorrhoidas aut yteri ductus, sed lentè moliat, venis etiam turgentibus, inferiorum non Saluatellæ sectionem imperare: si conatu tandem aliquando feliciore quàm in primis morbi temporibus, natius calor ineunte accessione insurgat in humorem morbificum, & illius aliquid rigore succutiat & exprimat: an & licebit animi motus, corpus non segnius quàm medicamenta commouentes, quò cunctantem nimis impetum magis promoueat, adiungere? funestis aliàs ac tristes mentis affectus, sed tunc plurimum profuturos aduocando?

FEBRIS licet vnicum ferè mortis telum, quò mille morborum variis modis sæuientium furori nullum accommodatus, non raro tamen visa est periclitanti naturæ salutarem opem tulisse, quòties oppressis ab humore frigido partibus, ac penè iam spiritibus extinctis, auxiliari oportundè, inimicus licet, ignis affulit. Sic Timor sine quo malum omne leue, & mors inaspectabilis, cuius afflatu voluptatum flos omnis marcescit, rerum sordet nitor, non semper tamen noxius aut inutilis est: alui solutionem excreticis vi magis quàm retenticis imbecillitate molitur: calore geminato singulum cohibet, paralysem pluresque alios affectus profigit, in quos ingenti tumultu, summoque & vitio conatu derepente natius calor collectis spiritibus impetum facit, vincula sua soluit: nec iam tremor occupat artus, sed iis tremore detentis, vt resolutis pedibus aliquando Timor addidit alas, non vox faucibus hæret, sed eam naturali vitio interceptam restituit, ingenio acumen redit & in præcordia virtus. En Melancholicus humor Quartanæ fomes, quem tristitia, quæ lentus Timor est, ignauo frigore produxit, Metus vehemens calore concoquitur ac dissipatur: Dum sanguine & spiritibus intrinsecè coactis, motum illum quem ineunte paroxysmo natura tantum inchoat, ipse perficit: illaque ad integram humoris morbum efficientis expulsiorem, quam spontè nunquam erat susceptura, vi & timore compellitur.

Ergo à repentino Timore Quartana curatio.

F.M.P.
BIBLIOTHECA

341

Proponebat Lutetiæ IOANNES LE PREVOST Vriensis. A. R. S. H. M. DC. XLII.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Tussanus Fontaine.
 M. Ioannes de Monstrol.
 M. Franciscus Pajon.

M. Florimondus Langlois.
 M. Claudius le Vasseur.
 M. Dionysius Ionquet.

M. Carolus Guillemeau Med. Reg. Ordin.
 M. Iacobus Ionuin.
 M. Petrus Saunare.